

Engelwater

MONS KALLENTOFT

Engelwater

Uitgegeven door Xander Uitgevers bv
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Vattenänglar*
Oorspronkelijke uitgever: Bokförlaget Forum
Vertaling: Neeltje Wiersma
Omslagontwerp: Studio Marlies Visser
Omslagbeeld: © Valentino Sani / Arcangel Images
Foto auteur: © Tobias Lundqvist
Zetwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Copyright © 2012 Mons Kallentoft
© 2013 voor de Nederlandse taal: Xander Uitgevers bv, Amsterdam

Eerste druk 2013

ISBN 978-94-016-0082-8 / NUR 305

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PROLOOG

September 2012

De lucht is zwart achter de nog zwartere wolken.

De eenzame formaties proberen geruisloos dichters bij elkaar te komen, als dat niet lukt laten ze in plaats daarvan een harde regen vallen. Zware, dikke druppels die uiteenspatten tot verstuivende mist wanneer ze de grond bereiken.

Onder het loden gewelf ligt de stad bevroren. De inwoners schenken licht aan de onwillige hemel, binnen op de vensterbanken voor de ramen worden lampen aan- en uitgedaan en knipogen een morsebericht: we zijn in leven, we geven ons niet gewonnen, door welk verdriet we ook getroffen worden.

Eromheen ligt het vredige landschap. Een zachte bries waait over het stoppeld veld van het geogste koolzaad. De eenzame eiken kraken zachtjes en laten vermoeid hun bladeren vallen.

Het wateroppervlak van het Roxenmeer is een onrustige spiegel voor de hemel en de golven slaan zachtjes op de verlaten stranden bij Sandvik. Aan de overkant van het meer kabbelen tien mondingen van beekjes, in de donkere gedeelten stilstaand water staan de laatste muggeneitjes van het jaar op het punt van uitkomen en dorstige dieren maken zich gereed om over de vlakte van Östergötland weg te trekken.

Vannacht is het stil op het veld. Het is verzadigd van de regen die de laatste tijd in de streek is gevallen en de grond rond de wortels van de laatste gewassen is ingeklonken.

Koeien loeien tegen de wolken.

Schape vluchten onder de kronen van de eiken.

De vossen snuffelen in het bos.

De wilde zwijnen wroeten tussen de jonge aanplant.

De wolken laten zich meevoeren door de wind in de richting van de stad, over de stad, over de wijk Hjulsbro en bij de huizen van de welgestelden op de oever langs de rivier de Stångån valt de regen.

Druppels landen op een van de huizen, waar al het geschreeuw

van de wereld in dit ene ogenblik samenkomt en verwordt tot een enkel stom gejammer.

Iemand richt een pistool.

De hand trilt niet.

De gedempte schoten zijn niet te horen op Stentorpsvägen.

Kogels doorzeven de naakte lichamen in de jacuzzi, geen schijn van kans.

Een meisje gilt in de nacht.

Bijna alleen de doden horen haar gil.

Maar zij kunnen haar niet helpen.

Het bloed stroomt uit de kogelgaten, het water in de bruisende jacuzzi kleurt rood.

Geen ademhaling meer.

Slechts een verontwaardigd gebrom dat vermengd wordt met het geluid van een ruisende stof, het bloed pompt door de aderen van de nog levenden, een koude hand over de mond van het meisje, rustig maar, stil nu, stil nu.

De kamer is bijna helemaal donker, de witte tegelmuren worden lichtjes versierd door de schaduwen van de struiken in de tuin buiten voor het raam. In het zwembad schemert een zwart mozaïek.

De lichamen van de man en de vrouw liggen dicht bij elkaar, maar de levenloze hand van de vrouw is van de schouder van de man gegleden en rust in het rode, bruisende water.

Het meisje huilt.

Verdwijnt in de nacht.

Ze strubbelt niet tegen, probeert alleen maar niet te vergeten dat ze moet ademen. Ze is vijf jaar oud en loopt met de vreemde kracht mee.

Mama, papa. Hoe lang zullen ze daar liggen?

De tuin van het huis eindigt bij de Stångån, hier achter het gebulder van de krachtcentrale is het water rustig. De rivier stroomt weg van de kapot geschoten lichamen.

De regen is opgehouden.

Het gehuil van het meisje is overgegaan in een ander water, een brede stroom ver weg, verder weg dan een wolk kan drijven.

Uit de vreemde stroom stijgt damp op, het omarmt een vrouwen-gezicht dat gekweld wordt door gemis.

De vrouw is een omhulsel met woorden: 'Ik zit hier bij de stroom, bij de steile glooiing waar het gras niet wil groeien.'

Elke visser mijdt die plek, want er wordt gezegd dat hier geesten wonen, vergeten sinds de oorlog, geesten die wachten op hun geliefde die hen zal komen halen.

Zijn de geesten onrustig, dan troost ik ze om zo mijn eigen onrust en gemis te vergeten.

Er zijn hier vissen.

Tot op de dag van vandaag kunnen ze geboren worden met twee hoofden en vier harten die onregelmatig slaan op hun zilveren vel.

Ik herinner me de warme huid tegen die van mij, zacht als de alderduurste zijde op de markt, maar warmer, veel warmer tegen mijn huid en in mijn innerlijk.

De herinnering is weg nu en daarom sta ik mezelf niet toe om me je te herinneren. Ik sta mezelf niet toe te hopen.

Wat kan ik doen?

Ik kan naar de stroom gaan en zitten wachten op de geesten, op de gezichten in de wolken.

Ik zie jouw gezicht niet in de wolken.

In plaats daarvan zie ik het lauwe water van de stroom, en vermoed de kleine waterkolkjes van de enorme meervallen die de bodem schoon zuigen.

Ik zie palingen kronkelen, glanzen.

Hun bewegingen zijn jouw bewegingen in mij, jouw bewegingen in mijn lauwe water en ik wil het me niet herinneren, maar de herinnering aan jouw bewegingen als ongeborene kan ik niet uit mijn ziel bannen.

Als een vloek zitten ze daar.

Maar ook als een geschenk.

Ik ben jou.

Daar kan niemand iets aan veranderen.

Geen geldhonger. Geen andere liefde. Geen aardse macht. Geen klacht of wens van de geesten.

Waar ben je? Ergens ben je. Ik weet het.
Je kunt een varken kopen voor het geld, zei hij en hij lachte. Een
varken kan voor jou zorgen, in plaats van andersom.
Ze lachten toen hij het zei.
Ik boog.
Liep weg.

Een kraan drupt in een van de donkerste ruimtes van de wereld.
Een voorportaal van wat de hel op aarde is. Of de ruimte is de hel.
De kinderen huilen hier niet.
Ze kermen, twijfelen er nog niet aan dat ze mensen zijn.
A child for a pig.
A child for a pig.
De regen stroomt van een plaatijzeren dak, de wereld is zo vochtig
dat de longen van de kinderen bij elke ademhaling met water wor-
den gevuld, de wereld is zo vochtig dat je kunt verdrinken zonder
dat je je onder het wateroppervlak bevindt.
Maar de kinderen ademen nog.
Ze dromen over spelletjes, over mensenmonsters, over de liefde
die ze nooit kregen, onwetend van de kwelling die hun wacht, on-
wetend dat er nog hoop bestaat voor hun ziel.
Het meisje is nog ver weg, maar is onderweg.
Waar ben ik? vraagt het meisje zich af in haar eenzame slaap.
Ik wil niet wakker worden, ik wil niet wakker worden.
De zwarte wolken zijn bezig op te lossen, willen niet nog een dag
aanschouwen.
Dankbaar bewegen ze zich naar de ondergang.
Vrij van de dilemma's van de mensen.

DEEL 1

DE EENZAME LIEFDE

1

Woensdag 11 september

Malin Fors ligt opgerold in haar bed in Ågatan. De slaap heeft haar in een vaste greep en de regen die op de metalen raamdorpel hamert, weet niet door te dringen tot haar dromen en ze fluistert: 'Tove, Tove, Tove.'

Het enige wat mij meer lief is dan mijn eigen leven, is jouw leven.

Ga nooit bij me weg, want wie moet me dan uit mijn nachtmerrie verlossen?

Malin Fors woelt tussen de lakens.

'Ik wil wakker worden,' fluistert ze.

Maar ze kan niet wakker worden. Ze ziet de Stångån door Linköping stromen in de nacht, ziet hoe hij uitmondt in het Roxenmeer en hoe alle verdronken woorden van het stomme meer verworden tot een mist die opstijgt boven de omgeving.

Een gezicht in de mist.

Het gezicht van een baby.

'Wie ben jij?'

Malin schreeuwt in haar droom.

Haar lichaam wordt overspoeld door lauwwarm water dat haar ziel wiegt in een eindeloze golf.

Uit de duisternis van de droom klinkt een stem: 'Jij zult nooit een kind dragen.'

Het kind, Malin.

Ik wil nu wakker worden.

Ik wil geboren worden uit het vocht van deze droom.

Ik wil herboren worden als een mens zonder verlangens of dromen, een mens die vrij is en gevormd volgens de gelukkigste principes en omstandigheden.

De droom lacht haar uit.

Ze lacht terug en achter haar lach hoort ze het kind, het meisje, huilen.

‘Ben jij dat, Tove?’

‘Dat ben ik niet, mama.’

Dan moet het een ander kind zijn.

Ze wil nu in de droom blijven, maar de droom laat haar los en ze voelt het vochtige koude laken onder haar huid, voelt het ruwe, warme lichaam naast haar, het glanzende vocht dat zich verstopt in de fijne druppeltjes tussen de haren op Peters rug, ze is wakker nu en haar eerste gedachte is: dit bed is te klein, we moeten een groter bed kopen.

Ze denkt aan hoe ze vreeën voor ze in slaap vielen. Seksmachines, allebei. Mechanisch, zijn minste beweging leek te zeggen: moge het deze keer blijven zitten, zijn groeiende wanhoop het laatste half jaar, maar in de beweging van die avond had een andere toon gezeten, alsof hij het had opgegeven, alsof het nu wel genoeg was.

Het gesprek dat ze een paar maanden geleden hadden gevoerd, hier in dit bed: ‘Ik moet vader worden, Malin. Het is tijd.’

‘Laten we het weer proberen.’

‘Je moet je weer laten onderzoeken.’

‘Waarom?’

‘De hagel die in de baarmoederwand is blijven zitten kan iets beschadigd hebben.’

Peter had nooit eerder gerefereerd aan de schotwond die ze afgelopen voorjaar had opgelopen bij een bijzonder lastige zaak. Als een onzichtbare bak met stenen was die zaak op de achtergrond van hun verwachtingen aanwezig geweest.

‘De arts zei dat het oké was.’

‘Wat weet een arts er nou van?’

‘Jij bent arts dus jij zou dat toch moeten weten.’

Peter had zich bij haar woorden neergelegd, had niets gezegd en zijn blik afgewend, alsof hij zichzelf er op een bepaalde manier van probeerde te overtuigen dat een gezamenlijke liefdesbaby mogelijk was, ondanks het feit dat ze tegen de veertig liepen, ondanks het hagel-schot, ondanks de twijfel en de mishandeling van haar eigen lichaam.

Ondanks alles.

Malin schuift naar Peter toe, drukt haar lijf stijf tegen zijn bezwete

lijf aan en het hele bed is een koudbloedige zee die ze nooit wil verlaten en ze wil hem dat kind geven, durft niet naar een of andere klottedokter te gaan, want wat als hij zegt dat het niet kan.

Het zonder omhaal van woorden zegt.

Of heeft hij het gezegd?

Ga je dan bij me weg, Peter?

Kan het maar beter niet weten.

Kan maar beter hopen.

Want ik hoop het toch wel?

Je mag niet bij me weggaan, Peter, en ze voelt dat een leven met hem mogelijk is, op wat voor manier dan ook, met of zonder kind, nu Tove het huis uit is, want hoogstwaarschijnlijk komt zij niet weer thuis wonen.

Moeten we kinderen hebben?

Is het niet genoeg als we met zijn tweeën zijn?

De verantwoordelijkheid voor onze eigen liefde.

's Morgens opstaan, werken, samen koken, eten, afwassen, lepel-tje-lepeltje liggen in bed, boodschappen doen, op vakantie gaan, tandenpoetsen, mopperen dat de een niet de dop op de tandpasta-tube draait en dat de ander de vuile was niet in de wasmand gooit.

Malin staat op en laat hem alleen achter in bed, sleept haar naakte nog slaapdronken lichaam de slaapkamer uit, naar het raam in de woonkamer, en langzaam begint de ochtendschemering boven de zwarte toren van de St.-Larskyrkan uit te komen.

Deze ochtend lijkt de wereld eng en vochtig en een eigenaardige kou beweegt zich over haar huid, trekt over haar borsten. Ze opent het raam en de koude herfstmorgen is als een bekende ademtocht. Ze ademt en voelt hoe de prille dag haar langzaam vult.

Ze voelt aan de kleine, ronde, felrode littekens op haar buik, waar de hagel naar binnen was gedrongen.

Denkt: wat er ook gebeurt, alles komt goed.

Ze voelt een cynische glimlach zich over haar lippen verspreiden, verafschuwt de nieuwe glimlach. Ze wil niet een van die mensen zijn die denken alles gezien en gehoord te hebben, die denken alles van de menselijke natuur te hebben meegemaakt en sindsdien de hoop

hebben opgegeven en zichzelf zijn gaan voorliegen.

Want ook al hebben de cynici gelijk, zo kun je niet leven.

Zonder echte liefde, zonder iets te voelen.

Zonder geloof, zozegd, denkt Malin. Zonder dromen. Ze moet smalend om zichzelf lachen.

Ze kreeg Conny Nygrens functie van hoofd recherche in Stockholm, aangeboden nadat die vorig voorjaar werd gedood, maar ze bedankte, ook al had ze daar altijd naartoe gewild.

Peter wilde niet verhuizen, hoewel hij gemakkelijk een baan in het Karolinska Ziekenhuis of het Danderyds Ziekenhuis had kunnen krijgen.

Dus hij wil hier een bestaan met mij hebben, denkt ze. Met of zonder kind. Misschien heeft hij dan toch genoeg aan onze liefde?

Een paar gescheurde wolken hangen heel even dicht bij elkaar boven het dak van de kerk voor ze verder drijven. Die wolken, denkt Malin, zouden zich waar dan ook thuis voelen en Malins gedachten gaan naar Karin Johannison en ze vraagt zich af wat Karin nu doet, wat zij en haar kleine Vietnamese wonder op dit moment aan het doen zijn.

Want ze kan 's nachts toch moeilijk slapen? Jazeker, Tess slaapt toch slecht?

Alsof het onmogelijk is om haar Vietnamese dagritme helemaal aan te passen aan het onze, alsof de bloedsomloop van het vreemde kind een heel eigen pols heeft.

Karin Johannison, technisch rechercheur en patholoog-anatoom, en collega van Malin Fors, houdt haar dochter, Yin Sao Dao, dicht tegen zich aan en fluistert: 'Stil maar Tess, ga maar slapen, stil maar', en ze kijkt om zich heen in de woonkamer van het appartement in Drottninggatan, kijkt hoe de stijl van de inrichting het afgelopen jaar steeds meer bohemien is geworden, hoe ze haar best heeft gedaan om haar appartement te vullen met spullen uit Tess' geboorteland, met als enig doel dat het meisje iets goeds zal zien en zich misschien iets goeds kan herinneren, als ze al iets goeds heeft om zich te herinneren.

Vast wel.

Hoewel Karin sommige nachten heeft getwijfeld aan die goede herinneringen.

Toen ze het gillende driejarige meisje tegen zich aan had gehouden en geprobeerd had haar te kalmeren, gevoeld had dat de liefde niet toereikend was, alsof er misschien iets met het meisje was gebeurd wat weigerde uit haar lichaam te verdwijnen.

Tijdens het gegil had Karin er bijna aan getwijfeld dat Tess echt bij haar was.

Dat het uiteindelijk gelukt was.

Dat het mogelijk was geweest, ondanks alles.

Voor het raam hangen twee rode marktlampen die ze tien jaar geleden heeft gekocht in Hoi An. Lang voordat ik wist dat je daarvandaan zou komen, denkt Karin.

Een oorlogspropagandaposter met een gestileerde tank in rood en blauw.

Wierookvaten. Een gedraaide meerval van vergrijsd larikshout.

Een zijden hoes met een glanzend blauw golfpatroon over de Josef Frank-leunstoel.

Tess zit nu rustig op Karins schoot. Ze staart de ochtendschemerige kamer in met haar grote bruine ogen.

Het is kwart voor zes en ze zouden nog een uurtje kunnen slapen. Karin wil dat wel, wil alle slaap meepikken, de laatste maand voelt ze zich uitgeput, alsof het gebrek aan slaap haar begint op te breken.

Het warme, zachte lijfje.

Dat kleintje in haar armen.

Ze drukt haar tegen zich aan, wil haar eigen rustige hartritme aan het kind geven.

Nauwelijks een jaar geleden was ze onderweg naar de stad Ho Chi Minh, of Saigon, denkt ze, want dat klinkt romantischer. Vol angst, maar met grote vastberadenheid, verwachting en liefde voor een rond meisjesgezicht op een zwart-witfoto die ze via de mail had ontvangen zat ze in het vliegtuig.

Yin Sao Dao.

Wees.